

Egyforma lelkesedéssel ünnepelték Vaidát és a Maniut Oradeán

Vaida a kisebbségekről

beszért a nemzeti-parasztpárt bihormegyei kongresszusán

Oradea, junius 25.

Tegnap délbén tartotta meg a bihormegyei nemzeti parasztpárt azt a gyűlést, amelyen a Lupu-párttal történt fúziót ratifikálták. A gyűlést dr Crisan György pártelnök elnökölte végig, de megjelent a gyűlésen dr Vaida-Voevod Sándor volt miniszterelnök is, aki igen sok érdekes kijelentést tett a magyar kisebbségről. A gyűlésen amelyen Vaidát és a távollévő Maniut egyformán ünnepelték, a volt miniszterelnök a következőket mondotta:

— A kisebbségekhez, a magyar testvérekhez is szólni akarok. A ti nevetekben mondom, hogy testvéreink a magyarok, mert minis köztetek olyan, aki gyűlölettel viselt

nék itt élő más nyelvű polgártársai iránt. A románok soha nem vették el a többi polgárok anyanyelvét és hitét. Mi respektáljuk mindenkinek vallását akár református, akár római katolikus, akár zsidó, akár baptista. Ezt igazolja az is, hogy Oradeán több magyarnyelvű napilap jelenik meg, mint ahány román nyelvű egész Erdély területén.

— Szeretném, ha a kisebbségi sajtó képviselői megfelnének a következő kérdéseimre:

— Magyarországon véghezvitték-e az agrárreformot?

— Vajjon az én időmben lefolytatott választásokon nem szavazhattak-e szabadon

— Hazafias cselekedet volt-e, hogy a magyar párt a liberálisokkal kötött paktumot, ahelyett, hogy velünk jött volna, akik a tiszta választásokat és a demokráciát képviselik?

— Az itteni lapok szerkesztői vajjon nem mentek volna-e Magyarországra, ha ott jobb dolguk lenne?

— Több újságíró tett már fel hozzám kérdéseket a kisebbségek problémáját illetőleg és azt kérdezték, hogy milyen jogaik vannak a magyarországi kisebbségeknek.

— Ünnepelesen kijelentem, hogy harmoniában akaruk élni a kisebbségekkel és barátságban minden szomszéd állammal.

Emberáldozatokat követel már Ausztriában a náci-terror

Bécs, junius 25.

A nemzeti szociálisták terror-tevékenysége mind jobban kiéleződik. Legújabbán már anyagiak helyett emberáldozatot követel ez a terror. Kapfenbergben bombarobbanás következtében több asszony és gyermek

megsebesült. A sorozatos náci merényletek miatt valószínűnek tartják, hogy a statáriális bíróságok ezentúl szigorubb ítéleteket hoznak, mint eddig. Dollfuss kancellár bejelentette, hogy a nacionalista tornász-szervezeteket feloszlatja.

azonban visszatért és megleste, amikor Ungureanu beosont a feleségéhez. Manolache rátámadt a két szerelmesre, akik közül az erdőkerülőnek leharapta az orrát és a fülét. A megcsönkített csábítót vérző sebbel vitték a kórházba.

Denaturált szesszel megmérgezte magát egy színész

Bucuresti, junius 25.

Szokatlan módon követett el öngyilkosságot a fővárosban egy színész. Florentina Letter 18 éves színész denaturált szesszel megmérgezte magát. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy azért válik meg az élettől, mert már hosszú idő óta szerződés nélkül van.

Bankjegyhamisításért köröz Csehország két tekintélyes fővárosi kereskedőt

Bucuresti, junius 25.

Furcsa és szenzációs körözlevelet kapott a bucurestii rendőrség Csehországból. A prágai rendőrség ugyanis körözlevelet adott ki Gerő és Róth sightheti kereskedők ellen, akik állítólag bankjegyet hamisítottak. A dologban az az érdekes, hogy mindkét kereskedőnek Bucurestiben bejegyzett cége van és mindkét kereskedő szállítási viszonyban van az állammal.

A téltékeny téri

Leharapta a csábító orrát és fülét

Bucuresti, junius 25.

Dimitriu Manolache Piatra-Neamt melletti Hanu község lakosa már régóta gyana-

kodott fiatal feleségére, akiről úgy tudta, hogy Ungureanu nevű erdőkerülővel csalja meg. Tegnap este elutazást szinlelt, közben

15 új hadihajó épül Lengyelországban

Varsó, június 25.

A lengyel köztársaság hadügyminiszterének előterjesztésére a lengyel kormány 13 új hadihajót rendelt. Ezek közül hat buvárnaszád és kettő torpedóhajtó. A hadihajók közül ötnek az építését már megkezdték és azután a leggyorsabb tempóban sor kerül a többi hadihajók elkészítésére is.

Elítélték Amerikában a sikasztó bankelnököt

Newyork, június 25.

A newyorki törvényszék ma foglalkozott Josef Harrimannal, a neves Harriman National Bank volt elnökének ügyével. A törvényszék 1.660.000 dollár elsikkasztásában bűnösnek mondotta ki Harrimant. Az ítélet kihirdetését a törvényszék későbbre halasztotta. A bank volt alelnökét, Austint szabadságra helyezték.

Jóba van Kemal pasa a perzsa sahhal

Ancara, június 25.

Mint ismeretes, Mustafa Kemal pasa és a perzsa sah barátsági szerződést kötöttek. Ez a barátkozás keleten új politikai helyzetet teremtett. A perzsa sah különben számtalan tanujelét adja Kemal pasa iránti nagyrabecsülésének. Így megkoszorúzta Kemal feleségének a sírját.

Bestiális anya rémtette

Galatz, június 25.

Megdöböntő leletre találtak tegnap egy tonatban. A félreeső helyen az egyik kalauz egy kéthónapos gyermek holttestére akart. A holttest mellett egy cédula volt ezzel az írással: "Meg van keresztelve és Grigorénak hívják." Az ügyészség elrendelte a gyilkos anya körözését.

Ilyen a spanyol csend...

Madrid, június 25.

Több városban a fascisták és a marxisták között újból fellángolt a harc. Madridban az egyik autobusról marxisták lőttek a fascista tömegre. Két fascista súlyosan megsebesült. Barcelonában a szindikalisták egy villamost felborítottak és meggyújtottak.

Halálra verte apósát

Oradea, június 25.

Ezelőtt 9 hónappal Ádám József episcopai lakos összeverekedett vejével, Szabó Lajossal, aki megverte apósát. Kilenc hónapig feküdt beteg Ádám József, míg tegnap este meghalt. Az ügyészség eljárást indított Szabó Lajos ellen, aki halált okozó súlyos testi sértés miatt kerül a bíróság elé.

Új magyar iskolát avattak Berlinben

Berlin, június 25.

Tegnap folyt le a berlini új magyar iskola vizsgálója, amelyen 70 fű vizsgázott. A vizsga után nagyszabású ünnepélyt rendeztek, amelyen megjelent a berlini magyar iskola alapítója, Mezey kormányfőtanácsos is. Mezey repülőgépen érkezett meg Olaszországból.

Időjárás

Nyugati széláramlás, az egész vonalon nagy meleg. Még nagyobb hőemelkedés várható.

Erdélyi Magyarság

Június 27.

Göbbels:

Az győz, aki az utolsó teherpróbákat kibírja

Essen, június 25.

Göbbels német propaganda miniszter nagy beszédet mondott, amelyen az alábbiakat emelte ki:

— Franciaország ma Németország elszigetelési politikáját folytatja. Amikor Vencében Hitler Németország kancellárja és Olaszország nagyképességű Duceja együtt

tanácskoznak, akkor csak természetes, hogy ezeken a tanácskozásokon nagyjelentőségű határozatokat hoznak. Ne csodálkozzanak, ha Németországnak ezután egy célja lesz: összetörni azt a gyűrűt, amelyet Franciaország kovácsolt köré. Mi tudjuk, hogy az győz, aki az utolsó teherpróbát kibírja. Göbbels beszéde nagy feltűnést keltett.

Hadirokkantak tiltakozó gyűlését osztatta fel a párisi rendőrség

Páris, június 25.

A hadirokkantak újabb tüntetésre gyűltek össze az Operatéren járulékaik leszállítása miatt. Mintegy ötszáz tüntető hangosan tiltakozott a méltánytalan leszállítás ellen,

mire a rendőrség lépett közbe és felszólította a tömeget, hogy oszoljanak szét. A hadirokkantak hangos szitkozódással fogadták a rendőri felszólítást, mire a rendőrség a tömeget szétosztotta.

Vadászfegyverrel lőtt szomszédjára

Oradea, június 25.

Gavris Todor busburi lakos régóta haragos viszonyban élt Platona Floriánnal, aki szomszédja volt. Állandó határvillongás volt köztük és nem egyszer került tetlegességre a dolog köztük, mert egyiknek vagy másiknak csirkéje, vagy libája átmert a szomszédba.

Tegnap is hasonló tyukper keletkezett köztük, amikor Gavris hirtelen előrántotta a vadászfegyverét és kétszer rálőtt szomszédjára, akinek jobbkezét sértette meg a golyó. Gavrist emberölési kísérlet miatt letartóztatták és bekísérték az ügyészségre.

Veszedelemes szélhámost fogott el a satu-marei rendőrség

Satu-Mare (Szatmár), jun. 25

Sikerült fogást csinált tegnap délután a helybeli rendőrség büntügyi osztálya. Miloiu komiszár a Stefan cel Mare uccán felismerte és letartóztatta Grünzweig Vilmos nemzeti szélhámost, aki ellen három ország rendőrsége adott ki elfogatási parancsot.

Grünzweig Vilmost, aki a satmarmegyei Homorod de jos községbe való, két évvel ezelőtt különböző szélhámosságok miatt másfél évi fogházra ítélte a helybeli törvényszék, de a szélhámosság felebezett és szabadlábra került. Mire az ítélet jogerőre emelkedett, Grünzweig már kiszökött az országból. Most aztán visszatért, de vesztere, mert Miloiu komiszár ébersége folytán a nagystilű szélhámosság már a rendőrség foglya.

A veszedelemes szélhámosság három országban is "dolgozott". Mindenütt más és más néven szerepelt. Eredeti nevén kívül Hubert Ferenc, Grünwald Lajos, Horváth Ferenc, Imre Jakab és a Hittelmann Ferenc neveket használta.

Megmotosása alkalmával hamis iratokat és hamis bélyegzőket találtak nála, amelyeknek segítségével egyik helyen mint tartalékos főhadnagy, másutt mint tönkrement s Németországból kiűldözött zsidó kereskedő szerepelt. Grünzweig végigjárta Erdély nagyobb városait: Oradeán, Clujon, Timisoarán és Brasovban sorra kilincselte a kereskedőket. Felmutatott egy írást, amely a németországi Rosenheim város zsidó szent egyetemen bélyegzőjével volt ellátva. Ezt a levelet és a bélyegzőt természetesen ő készítette. A gyanútlan emberek bedőltek a "Hitler által kiűldözött zsidó kereskedőnek", aki háromtagu családjával együtt a legnagyobb nyomorban él. A rendőrség által elkobzott gyűjtőíven egész sereg ismert oradeai és cluji kereskedő neve szerepel, akik tízezrekre menő összegekkel segélyezték a szélhámosságot. Grünzweig a gyűjtőívekkel Erdély kisebb városait is bejárta és mindenütt siker

ült kisebb-nagyobb összegeket összegyűjtenie. De nemcsak Romániában, hanem Magyarországon és Csehszlovákiában is körözik Grünzweigot.

Szarvason például úgy szerepelt, mint dr. Hubert Ferenc tartalékos főhadnagy. Megmotosása során a szarvasi Kereskedő Egyesület bélyegzőjével ellátott írást találtak nála, amelyben szóról-szóra ez áll:

— Alulírott egyesület igazolja, hogy Hubert Ferenc dr. tartalékos főhadnagy hét éven át mint kereskedő a városunkban működött, de betegsége miatt teljesen munkaképtelen lett, ami előidézte, hogy tönkrement... Hubert dr. ki mint román állampolgár, az egész magyar királyság területéről ki lett utasítva, ezután felkéri a nemes-szövű kartárs urakat, hogy a szerencsétlen háromgyermekes családját a legmesszebbmenőleg támogassák, hogy családjának új otthonot létesíthessen.

Grünzweig ezenkívül Csehszlovákiában és Romániában mint egy olasz ceruzagyár utazója mutatkozott be és a rendeléseknek egész tömegét vette fel, de az árut természetesen nem szállította.

A nagystilű szélhámosság kiűldözése során mindent beismert. Amikor ugyan felkísérték a rendőrségre, hirtelen mozdulattal benyúlt a zsebébe és szét akarta tépni a hamisított iratokat, de Miloiu komiszár még idejében megakadályozta ebben a szándékában. Grünzweig Vilmos végleges bünteljárásának összeállítását után átadják az ügyészségnek.

— Helyreigazítás. Lapunk vasárnapi számában leközöltük a Kovács Testvérek cég hirdetését, melyben 1 mtr. crep de chine ára 98 leire volt közölve. A helyes szöveg: 1 mtr. mintás crep de chine 98 lei.

Két világrész rendőrsége nyomoz a rejtélyes asszonygyilkosság ügyében

London, június 25.
Néhány nappal ezelőtt Brighton tengeri fürdő vasutállomásának ruhatárában egy bőröndben borzalmasan megcsontított nő holttestét találtak. A holttestnek csak a törzse volt a bőröndben barna csomagolópapirba csomagolva, a fej, a lábak és a karok hiányoztak. A bőröndöt június 6-án helyezték el a ruhatárban és az abból kiáradó hullaszag következtében nyitották fel. A tegnapi nap folyamán a londoni Kings Cross pályaudvaron az egyik vonat fülkéjében egy második csomagot találtak, melyben két női láb szar volt. Valószínű, hogy a két borzalmas lelet ugyanabból a bűntényből származik és a testrészek ugyanannak a holttestnek felelő darabjai.

A londoni rendőrség azonnal érintkezésbe lépett a bécsi rendőrséggel, amely ismeretes, egy másik rejtélyes bűntény felderítésével foglalkozik. Könnyen lehetséges, hogy a két bűntény között kapcsolat van, mert a bécsi bűntényben is eltűnt asszonyról van szó, akit minden valószínűség szerint Londonban gyilkoltak meg. A bécsi bűntény — még ha nincs is összefüggésben a borzalmas londoni leletekkel — a nyomozás során az utóbbi idők egyik legrejtélyesebb és legmegdöbbentőbb bűnesetivé alakul ki.

A bécsi rendőrség nemrégiben letartóztatta Ivan Poderzajt volt jugoszláv csendőrnagyot, mert kétségtelenül kiderült, hogy bigámiát követett el. Ivan Poderzaj, aki francia nőt vett el feleségül, a múlt évben egyedül utazott Amerikába és a hajón megismerkedett Miss Tufverson londoni ügyvédnővel. Az ismeretségből intim barátság lett és az ügyvédnő arra kérte a volt csendőrnagyot, hogy vegye feleségül, mert csak ilyen módon térhet vissza ismét társasági körébe. A házasságkötés Newyorkban történt meg. Rövid idővel később a bigámista férfi második feleségével Európába készült. A hajón, amelyre megváltották jegyüket, nem utaztak el, hanem néhány nappal később Poderzaj egyedül indult utnak Európa felé az Olympic gőzösön.

Márciusban jelentette a rendőrségnek Miss Tufverson Newyorkban élő nővére, hogy a londoni ügyvédnő eltűnt. A nyomozás megindult. A szálak Bécsbe vezettek, ahol hamarosan letartóztatták Poderzajt volt őrnagyot, egyelőre a kétségtelenül kiderült bigámia miatt. Poderzaj azt hangoztatta, hogy Miss Tufverson világszerte utazott egyedül, minden podgyászával együtt. A bécsi rendőrség házkutatást tartott tegnapelőtt Poderzaj bécsi lakásán és ekkor megtalálták az eltűnt ügyvédnő egyik hatalmas szekrénybőröndjét az összes ruhákkal együtt.

A detektívek vállalták fogták Poderzaj első feleségét, a francia származású Marguerite Suzanne Ferrandt, aki kezdetben kitartott állítása mellett, hogy férjének volt barátnője — a második házasságkötésről mit sem akart tudni az első feleség — minden holmijával együtt utazott el világszerte. A detektívek ekkor az asszony elé tárták a ruhákat, melyekről kiderült, hogy ő hordja azokat, valamint két angol könyvet, amelyekben Miss Tufverson neve volt beírva. A francia asszony erre beismerte, hogy férje csakugyan két szekrénybőrönddel érkezett meg Amerikából. Az egyik bőröndöt az értékebb ruhákkal ő megtartotta magának, a másik bőröndöt pedig Jugoszláviában élő nővéreinek küldte ajándékba. A felfedezett gyanúkok alapján tegnap Poderzajét is letartóztatta a bécsi rendőrség. Az újabb házkutatás során a bőröndön egy lezárított cédula nyomát találták meg és megnevezett "csodalámpa" segítségével megállapították, hogy a cédulán Tufverson név

volt felírva. A további kutatás során vért nyomatok is fedeztek fel a szekrénybőrönd falán. Az újabb felfedezés alapján ismét kihallgatták a letartóztatott Poderzajt, aki most megváltoztatta előbbi vallomását és azt állítja, hogy Miss Tufverson neki ajándékozta minden holmiját, mielőtt elindult a világszerte utra.

A londoni rendőrség most mindenképp azon fáradozik, hogy a talált hulladékok személyazonosságát megállapítsa. A newyorki rendőrségtől tegnap kábeltávírat érkezett

a Scotland Yardra, amely szerint az eltűnt miss Tufverson testén operációból származó sebhelynek kell lennie. Amennyiben tehát valóban a londoni ügyvédnő holttestének részeit találták meg, az agnoszkálás könnyen lehetséges. Mindenesetre kizárt dolog, hogy Poderzaj maga helyezte volna el a csomagokat az angliai állomásokon és amennyiben a két bűntény között összefüggés van, úgy az azt jelentené, hogy a Poderzaj-házaspárnak egy harmadik bűntétele is van.

Letartóztattak egy erdőgyújtogatót

Oradea, június 25.
Jurca Craciun Marpești községbeli lakos 1934. április 27-én az állami erdő mellett legeltette az állatokat. A kolumbácsi legyek ellen akart védekezni és megvédeni az állatokat, ezért tüzet gyújtott. A tűz azonban meggyújtotta az állami erdőt, amelyből ki-

folyólag az államnak 10.000 lej kára keletkezett. A csendőrség megindította annak idején a nyomozást, azonban ennek csak tegnap lett eredménye, amikor sikerült Jurca Craciunra rábizonyítani a gyújtogatót. Letartóztatták és bekísérték a helybeli ügyészségre.

Ukrán megmozdulásról írnak a lengyel lapok

Varsó, június 25.
A Gazeta Polska nagyarányú ukrán megmozdulásról ír. Az ukrán Stanislawo községekben a lakosság a hatóságok tudta és beleegyezése nélkül emlékművet állítottak az ukrán szabadságharc emlékére. A hatóságok elrendelték az emlékmű eltávolítását, mire a gyermekek és aggastyánok a szobor alá

gyűltek, körültekintették a szobrot és semmiképpen sem akartak távozni. Huszonnégy óra elteltével katonaság vonult ki, amely elűvelte a gyermekeket és öreget és lerombolta az emlékművet. Emiatt összecsúszkásra került a sor az ukránok és a katonaság között, amelynek eredménye háromszáz letartóztatás lett.

Két betörő összeszúrkálta az éjjeli őr

Braila, június 25.
Dobre Stan éjjeli őr tegnap éjjel észrevette, hogy a brailai "Comert Romanes raktárából két alak lopózott ki, hátukon hatalmas csomagokkal. Amikor az éjjeli őr felszólította őket hogy adják meg magukat, azok letették a csomagokat és engedelmesen felemelték a kezüket, amikor az éjjeli őr lehajolt, hogy

megnézze mi van a csomagokban, a két alak rárohant és össze-vissza szúrkálták. Segélykiáltására társai futottak hozzá, de ekkor a két betörő elfutott, magukkal vitte a csomagokat. Reggel azonban mégis sikerült elfogni őket. Georgehe Constantinescu és Haralambie Vitiano személyében, akik körözött betörők.

Nagy tüzvész egy aradmegyei községben

A kis gyermek, aki felgyújtotta a házat, maga is a lángok között veszett

Arad, június 25.
Nagy tűz pusztított tegnap délelőtt az aradmegyei Dieci községben. A szerencsétlenségnek egy halálos áldozata is van egy 4 éves gyermek, aki a tüzet előidézte. A veszedelem délelőtt 11 óra tájban keletkezett. Marinas Márta dieci lakos házában. Marinas Márta ebben az időben a mezőn tartózkodott és odahaza négy éves kislánya volt csupán. A szomszédok arra lettek figyelmesek hogy Marinasék házából hatalmas füstfelhők és lángnyelvek törnek elő. Nyombar ezután borzalmas gyermek sírás hallatszott, amikor a szomszédok a ház udvarára siettek megdöbbenve látták, hogy

a kis Marinas leány lángoló ruhával szaladgál az udvaron. A szerencsétlen gyermek ruháját eloltották. A kislány azonban olyan súlyos égési sebe-

ket szenvedett, hogy néhány óra múlva borzalmas kínok között kiszorult.

Amikor a szomszédok a tüzet felfedezték, az udvaron levő szalmakazaltól már a házhoz tartozó gabonarakta is kigyulladt. Percek alatt alarmirozták a község lakosságát, amely megfeszített munkával csak délután három órakor tudta a veszedelmet teljesen elfojtani. Megállapítást nyert, hogy a tüzet a kisgyermek okozta, aki a szalmakazal mellett gyufával játszadozott.

Szünidő alatt fiatal ujságárusokat keresettel felvesz az Erdélyi Magyarorságra. Jelenlétük mindenütt a lap megbízottjainak, vagy lapunk kiadóhivatalában.

3 oldal

Erdélyi Magyarorság

Juni 26

Erre lassan a világosság felé fordította a férfi szégyenkező arcát. Gyengéden tartotta két kezében Grimshaw fejét és részvételt nézett a meggyötört, szenvedő arcba. Ez a vihar is elmúlt, úgy ahogy jött. Grimshaw lassan eleresztette Clairet és kezei lehanyatlottak.

— Gyűlölni fogsz ezért! — lihegte. — Most gyűlöllek!

— Nem, nem, — vigasztalta Claire oly halkán, mint a galambturbékolás... — Nem gyűlöllek. Nem is tudnák gyűlölni, de kezeik érteni.

— De hiszen magam sem értem magamat — felelte.

— Jól tudom, hogy te nem érted meg magadat. Ezért teszed a dolgot olyan nehézre a magad számára. Még mindig félsz az élettől, ahogy én is félek. A szerelmünkötől félsz, amely a sötétből ugorhatik elő és torokon ragadhat. És ez azért van, mert te tagadod, hogy a mi szerelmünknek joga van az élethez.

— Nincs is! — kiáltotta Grimshaw.

— Nos, akár van, akár nincs, ez a szerelem él. S minél többet szenvedünk az elhagyatottságtól és a hidegtől, annál jobban fogunk vágyódni arra a kis melegre, arra a kis szerelmi tüzre, amely fölé hajolhatunk, amikor annyira egyedül vagyunk. De én egészen mástól félek, drágám. Attól félek, hogy az élet elsiklik és lassanként értelemnélkülivé lesz. Én attól félek, hogy béklyóba szorít és elrekeszt egy csomó elővigyázatosság félelem és tabu, amiről azt hiszik, hogy a bajt tartja távol, pedig csak magát az életet tartjuk távol magunktól. Mert hát elvégre is, csak egyszer élünk és annyi mindent veszítünk el, ha meghalunk. És a szerelem az igazi szerelem, amely mellett minden más csak szélhajtotta pelyva lesz, a szerelem is csak egyszer kél életre.

Grimshaw mozdulatlan jelezte a tehetetlenséget. Semmiképpen sem nyugtatták meg ezek az olyan higgadtan mondott szavak.

— Nem hiszem, hogy nagyon sokat segítenél az ilyen beszéddel — mondta kisé keserű hanggal.

— Nem is gondolom, hogy segíteni tudok. És nem is akarok. Mert amikor az ember átlépi a gyötrelme szélső határát, belejut a békébe.

— Mit akarsz ezzel mondani?

A lány nagyon sokáig hallgatott.

— Egyszer azt mondtad te, hogy sohasem tévedhetünk valami nagyon, ha az indiánokat utánozzuk. És mi — úgy érzem — mégis túlságosan civilizáltak akarunk lenni. Még magunkon hordjuk az ócska társadalmi szokásokat és a fetéseket. Vonszoljuk magunkat. Szükségtelenül tiszteltetelmétők akarunk lenni. Még mindig azon az ostoba, régi módon gondolkodunk, aminek semmi köze ahhoz, hogy miképpen élünk. Mi...

— Csak nem akarsz amellett sikraszállni, hogy párosodjunk mi is úgy, mint az indiánusok? — kérdezte Grimshaw.

— Hát hogyan párosodik az indián? — kérdezte Claire. Nem zavartatta magát a férfi hangjától.

— Azt a különböző törzsek szerint más és másféleképpen történik — felelte Grimshaw némi gondolkodás után. — Van törzs, ahol elkülönítésből és vallási furdóból áll a szertartás. Aztán kalácsot sütnék és megosztják a völgy és menyasszony között. Vagy kettőtört nyilat erősítenek össze. Ez persze, az új egyesülést jelzi. Ezután közhírré teszik a házasságot. Néha még írásban is foglalják. Láttam egyszer, hogy a férj bőrére egy squawt, a feleség bőrére egy bakkot tetováltak. Ez volt a szertartás.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarság

Junius 27.

Polgárháboru Bulgáriában?

Asszonyok és gyermekek is harcolnak a katonaság ellen

Belgrád, junius 25

Szófiából érkezett hírek szerint a kormány csapatai a macedon hegyvidéken csak nagy nehézségek árán tudnak előnyomulni. Most már teljesen kialakult helyzetkép van Macedóniáról, ahol a forradalmárok csapataiban verődve, guerilla-harcot folytatnak a

katonaság ellen.

A nehezen hozzáférhető hegyvidéken a jól felfegyverzett macedonok nagy pusztítást visznek végbe a katonaság között. Még az asszonyokat is a nagyobb gyermekeket is löfegyverekkel látták el és ezek is együtt harcolnak a férfakkal.

A ma csodája

Ébredszik már a 28 hónap óta alvó amerikai gépirónő

Csikágó, junius 25.

Fantasztikus látszó hír érkezett az oceanon tülről. Tracki Patrice csikágói gépirónő 28 hónap óta alszik. Az orvosok legújabb megállapítása szerint a közel két és fél év óta alvó gépirónő az ébredés jelei mutatkoznak. Az alvás ideje alatt súlyos betegség esett keresztül. Műtétet végeztek rajta többek között, véráramlesztést kapott és kétoldali tüdőgyulladást hever ki. Az alvó gépirónőt mesterségesen táplálják és csodá-

latosképpen a testsúlya gyarapodott.

Az utóbbi napokban Tracki Patriceon az ébredés jeleit tapasztalták. Időközönként megmozdítja ujjait és szemöldökét. Különösen a hangra és fényre reagál. Ágya mellett rádiót szereltek fel és a zene hangjára mosoly jelenik meg ajkai körül. A leány felébresztésére elektromos áram segítségével mesterséges lázt idéznek elő és remélik, hogy rövidesen sikerül eszméletre téríteni a fiatal gépirónőt.

Rőzsészedésből emberhalál

Az aradi törvényszék felmentette, a timisoarai (temesvári) tábla elítélte a gyilkos erdőőrt

Arad, junius 25.

Emlékezetes még az a gyilkosság, mely az elmúlt év márciusában történt az aradi csálai erdőben, ahol az erdőőr agyonlőtt egy rőzsét szedő fiatalembert. Az erdőőrt annak idején felmentette az aradi törvényszék és felebbezés folytán a bűnügy a timisoarai táblához került, amely ma foglalkozott a gyilkossággal és az aradi törvényszék ítéletét megváltoztatva, elítélte az erdőőrt.

Kolompár György munkanélküli kovács legény Varga Pál nevű társával rőzsét szedett a csálai erdőben, amikor váratlanul összesetalálkoztak Babau Demeter erdőőrrel. Babau felszólította őket, hogy adják át igazolványaikat és a náluk levő szekercét. Kolompár a felszólításnak eleget is tett, társa azonban, akinek nem volt igazolványa, elfutott. Amikor a kovácslegény átadta szekercéjét és igazolványát, Babau erdőőr követelte, hogy a dereka köré csavart kötelet is szolgáltatassa át. Kolompár György erre nem volt hajlandó és ebből kifolyólag szóváltás keletkezett közöttük. A fiatalembert ezután eltávozt és amikor már néhány lépésre volt, az erdőőr lekapta fegyverét és felszólította Kolompárt, hogy adja meg magát. Ez nyomban visszafordult és feltartotta kezeit. Ebben a pillanatban eldőrdült Babau Demeter kezében a fegyver és a golyó a szerencsétlen ember mellébe furódott. Kórházba szállítása után még volt annyi ereje, hogy dr. Luttwák Emánuel orvos előtt elmondja a történetet. Kolompár György még aznap kiszorult.

levő golyó okozta lyukból, valamint a seb helyéből, hogy az áldozat feltartott kezével várta a halálos lövést. A törvényszék kihallgatott két szemtanút is, akik közül az egyik úgy adta elő a gyilkosság lefolyását, ahogy azt a boncolás is megállapította. Ezzel szemben a másik tanu azt vallotta, hogy az erdőőr és az áldozat a földön dulakodtak. A törvényszék végül is felmentő ítéletet hozott. Felebbezés folytán került ma az ügy a tábla elé, ahol dr. Timár Andor aradi ügyvéd, az áldozat szüleinek képviselőjében az erdőőr elítélését, azonkívül pedig 500 ezer lej kártérítést követel azon a címen, hogy az agyonlőtt fiatalembert tartotta el rokkant szüleit, akik most támasz nélkül maradtak. Lungulescu ügyész vádbeszéde után a tábla bűnösnek mondotta ki Babau Demeter erdőőrt és ezért 1 évi fogházbüntetéssel sújtotta. A kártérítés összegének megállapítására vonatkozólag külön polgári per folytatására utasította az érdekelt felet. Az ítélet ellen úgy az erdőőr képviselője, mint a főügyész felebbezést jelentett be.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

Bucuresti-i szerkesztőségünk

Ertesítjük bucarestii előfizetőinket és olvasóinkat, hogy az ő kényelmükre Bucarestiben külön

szerkesztőséget és kiadóhivatalt állítottunk fel, Str. Cobalcescu 29. III. emelet Balkanpress helyiség.

Minden nap déli 12 és 2 óra között minden olvasónknak készséggel állunk rendelkezésére.

A mezőgazda képviselők mozgalma a kisközségek érdekében

Kezdje meg a kormány a buzavásárlást kérlik a mezőgazda képviselők

Bucuresti, június 25.

A kamara képviselői közül a mezőgazdák Costinescu elnöke alatt értekezletet tartottak, amelyen a buza értékesítésének a kérdésével foglalkoztak. A mezőgazda képviselők megállapították, hogy az aratás hónapjaiban különösen erősen működik Romániában a búzával való üzérkedés és a kisközségek kénytelenek búzájukat a gabonával üzérkedők által megszabott minimális áron eladni. A mezőgazda képviselők éppen ezért határozták el, hogy a kisközségek érdekében a kormányhoz fordulnak.

A képviselők elhatározták, hogy javaslattal járulnak a kormány elé, amelyben kérik, hogy a kormány kezdje meg a buza vásárlását, az úgynevezett "intervenciós vásárlást", 50.000 lejes áron vasuti kocsként. Kérlik ezenkívül, hogy utána minden hónapban ezer lejes felárat alkalmazzanak, vagyis vasuti kocsként ezer lejjel többet fizesse nek érte.

A képviselők egyszersmind tervezetet is dolgoztak ki arra vonatkozólag, hogy miképpen lehetne a kormánynak e művelet pénzügyi oldalát elintézni. A kormánynak tavalyról 3200 vasuti kocsi úgynevezett "intervenciós buza" áll a rendelkezésére, ezt nyolcvan százalékra lombardiroztatnia kell a Nemzeti Banknál, ebből körülbelül 12 millió lej származma és ebből azután fedezhetnék a művelet megindítását. Ez az összeg egyelőre 2000 vasuti kocsi vásárlására volna elegendő.

A mezőgazda képviselők állítólag már érintkezést találtak Manolescu-Strunga földművelésügyi államtitkárral, akivel együtt dolgozzák ki a tervezetet, melyet azután benyújtanak a kormánynak.

Szakkörökben természetesen nagy érdeklődéssel tekintenek a kormány döntése elé. Általában a következő vélemény alakult ki: A mezőgazda képviselők által megindított mozgalom nagyon üdvösnek nevezhető és határozottan eredményt is érdemel. A helyzet jelenleg az, hogy az egész világpiacra éppen nálunk a legolcsóbb a buza és a rozs. A kormánynak tehát kötelessége volna

ha ebben az irányban tényleg döntő lépésre szánná magát a romániai gazdaságszervezők érdekében. A magyarok például az osztrákokkal, olaszokkal és németekkel megegyezést létesítenek, amelynek értelmében a napi áron felül szállítanak ki az említett országokba. Miután nálunk az új termés valószínűleg csak a belső szükségletet fedezheti,

tényleg szükség van arra, hogy a kormány a mezőgazda képviselők által javasolt módon biztosítson elfogadható árat a buza számára.

Nagyon helyes volt egyébként a mezőgazda képviselők ama kérése is, amellyel ragaszkodtak ahhoz, hogy a buza tengerivel, rozssal és árpával való keverését szüntessék meg.

SZÖVETET

most vásároljon!
Szezon utáni hallatlan
olcsó árak!

Havas és Grünfeld
Cimre nagyon figyeljen!

posztógyári lerakatban Oradea
Str. Avram Iancu 3. sz.
Kivánságra utazónkat küldjük.

Mától kezdve fizetik Oradeán a juniusi nyugdíjat Megérkezett a kiutalás

Oradea, június 25.

A juniusi nyugdíjak kiutalása mindaddig késétt — annak ellenére, hogy a dekrétumot az uralkodó még 10-én aláírta. A cluj nyugdíjas szövetség elnöke Pop Valér vásárnap már sürgető táviratot is menesztett a pénzügyminiszteriumba.

Hétfő délelőtt végre megérkezett a juniusi nyugdíjak kiutalása az oradeai pénzügyigazgatósághoz. A nyugdíjakat 26-ától kezdve fizeti a pénzügy-

igazgatóság a következő sorrendben: Június 26-án, kedden a katonai nyugdíjasok.

Június 27-én, szerdán a polgári nyugdíjasok 1000 lejjel. Június 28-án csütörtökön a polgári nyugdíjasok 5000 lejjel. Június 30-án, szombaton az 5000 lejjel felüli nyugdíjak kerülnek kifizetésre.

A nyugdíjak kiutalása a többi erdélyi városba is megérkezett.

40 éven felülieknek nélkülözhetetlen a FLOREAL hajregenerátor

Csaláthatlan szer ez a régi bevált hajviz. Nem festőszer. Biológiai folyamat adja vissza az egészséges és természetes hajszint. — 1 üveg ára 60 lei. — Kapható drogériákban és parfümeriákban.

Vezérképviselet: „DROGUERIA CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

BARTHOUS:

Ugy jöttem Jugoszláviába, mint barát és mint szövetséges

Belgrád, június 25.

Barthou francia külügyminiszter a "Sándor" király jugoszláv hajón vasárnap a Dunán Belgrádba érkezett. Orsovánál várta a jugoszláv kormány kiküldötte, valamint Magyar, a belgrádi francia nagykövet. A hajón Barthou nyilatkozott a jugoszláv újságíróknak, akik előtt kijelentette, hogy ugyan azokkal az érzésekkel üdvözlözi a szerb népet is, mint a román, akik méltó társai Franciaországnak.

— Franciaország és Jugoszlávia — mondta Barthou — közös célt küzdenek és közös eszményei vannak. Ugy jövök Jugoszláviába, mint barát és szövetséges. Az én országom tudja a kötelezettségét és azt teljesíteni is fogja. A jugoszláv sajtó oldalakat szentel Barthou belgrádi látogatásának és egyhangulag megállapítja, hogy Barthounak a "status quo" megőrzését tekintik. Ez arra vonatkozik, hogy Barthou a népszöv-

ségben és a leszerelési konferencián szorosán ragaszkodott Franciaország elvéhez.

A Havas távirati iroda írja, hogy Barthou belgrádi látogatása Franciaország és Jugoszlávia közötti viszonyban történelmi jelentőséget ad.

Julius 23-ig meghosszabbították a lakbérleti szerződések lebélyegzésének határidejét

Bucuresti, június 25.

A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a lakbérlet szerződések lebélyegzésének határidejét július 23-ig meghosszabbítja.

5 oldal Erdélyi Magyarország

Június 27.

Siremléket emel a magyarság dr. Barabás Bélának

Arad, június 25.

Az erdélyi magyarság nagy halottjának, dr. Barabás Bélának siremléket emel Arad és a megye lakossága. Az indítványt, melyet Barabás jó barátja dr. Nagy Sándor tett meg, egyhangulag és nagy lelkesedéssel fogadta a Magyar Párt intéző bizottsága.

Tincái hírek

Oradea, június 25.

A tincái csendőrség jelenti: Hoduc Lajos 2 és fél éves kisfiú, miközben édesanyja mosott, a konyhában magára rántott egy forró vízzel telt tazeke és halálra égett. Köteles Péter tincái lakost a csendőrség tegnap lopás gyanúja alatt letartóztatta. A csendőrségnek azonban nem sikerült kihallgatnia a letartóztatottat, mert azon az elme baj tünetei jelentek meg. Beszállították a helybeli ügyészségre, ahol elrendelték Köteles Péter orvos vizsgálat alá vételét.

Középeurópai Kupa mérkőzések

A Bocskai ráverte a Bolognára, a Hungária a Spártára, a Kladno legyőzte az Ambrosianát, az Ujpest az Austriát

Oradea, június 24

A Közép-európai kupa mérkőzések első fordulóját szombaton, illetve vasárnap játszották le másodszer. Eredmények: Szombat: Bécs. Ferencváros—Floridsdorfer AC 2:1 (0:0) (A Fradi eleinte gyengén kezd. Az első gólt a második félidőben a Floridsdorfer rúgta. Erre a budapesti zöld-fehérek rákapcsolnak és két biztos góllal maguknak szerzik meg a győzelmet.

Prága. Hungária—Spárta 3:1 (1:0). Amit maga a Hungária sem hitt: győzött Prágában. Turay szenzációs győzelme biztosította be a győzelmet. Jelen pillanatban egyforma gólaránnyal, egyenlő pontszámmal áll a Spárta és a Hungária. A döntőt idegen városban játszzák le.

Bécs. A Rapid ismét 3:1 (1:0)-ra verte a Slaviát.

Vasárnap. Ujpest. Ujpest—Ausztria 2:1 (1:1). Hatalmas iram, nagy publikum. Győzött a jobbik csapat. Az Ujpest tovább megy.

Debrecen. Bocskay—Bologna 2:1. A debreceni ötös fogat ráoszt a Bolognára, mivel

azonban az olaszországi eredmény 2:0 volt a Bologna javára, a Bocskay kiesett a további küzdelemből.

Nápoly. Napoli—Admira 2:2. Mivel újból eldöntetlen, idegen városban játszzák meg a döntőt.

Milano. Prágából érkezett jelentés szerint győzött a Kladno az Ambrosiana felett 3:2-re. Ez esetben a Kladno megy tovább és lesz a Ferencváros legközelebbi ellenfele.

Torino. Juventus—Teplitzer 1:0 (1:0). Az olasz bajnokságot tovább megy.

6:1-re verte a NAC a cseh Bohemianst

A Chiroñal megerősített NAC tegnap fölényesen győzött az elég gyengén játszó Bohemians cseh csapat ellen. A Bohemians kezd és az első percekben meglátszott, hogy a NAC többszörös győzelemmel fogja végezni a játékot. A 11. percben a teljes formáját kiadó Kocsis irtózatoss erejű bombát adott a cseh kapunak, amelyet a kapus nem volt képes védeni. A 25. percben Kocsis centerez és Kovács befeküdt a második gólt.

A Bohemians egy pár percre feleszmél és rámenős iramot diktál, amelynek a 30. percben az a vége, hogy Czinczért lerugják, úgy, hogy egy percre kénytelen kiállni. A 35. percben végre megszületett az első és

utolsó cseh gól, amelyet Bébi center lő be a félidő 2:1.

A második félidő 10. percében Glanzman lefut, bead, Bodola értékesíti. 3:1. A 22. percben Bodola egyedül fut, megbotlik, a bíró igazságtalanul 11-est ítél a Bohemians ellen. Rónay a negyedik NAC gólt lövi.

A 25. percben Kocsis ismét egy védhetetlen gólt lő. A 30. percben Glanzman kornert rug, amelyből Kovács beállítja a vég eredményt.

A NAC-ból kitűnőek voltak a kapus, a két bek és Kocsis. A Bohemians védelme gyenge volt, míg a csatársor mutatott néha valánit.

NAC csikók—Makkabea csikók 4:0.

Filmpalace—Filmterrasse

Hétfő

HARRY PIEL
a láthatatlan

Izgalmas és érdekesítő.

Karóba esett a Tokaji-telepen egy kisfiu

Oradea, június 24

Borzalmas gyermekszerecséltenség játszódott le tegnap délután a Tokaji-telepen. Gonda László 11 éves fiúcska tegnap délután több játszótársával felmászott az ucca egyik eperfájára eprezni. Gonda Laci ugyanúgy látta a magasban megszállt és négy méter magasságról leesett. Olyan szerencsétlenül ért földet, hogy egy hatalmas karó befuródott a combjába. Igen súlyos állapotban a mentők szállították a kisfiút kórházba, ahol gondos ápolás alá vették. Nincs kizárva, hogy operációt kell végrehajtani a szerencsétlenül járt fiatal fiún.

Mittelmannék újból feljelentették az oradeai orthodox izraelita hitközség elnökét

Népgyűlésen számolt be a vezetőség eddigi munkájáról

Oradea, június 24

Az orthodox izraelita hitközség elnöksége vasárnap délelőttre nagygyűlést hívott egybe a Lloyd kávéház különtermeiben. Az érdeklődők százaai még az udvart is megtöltötték. Ullmann István elnök, valamint Berkovits és Neumann vezetései tagok számoltak be a vezetőség eddigi munkájáról. A nyilvánosság ellenőrzése mellett akarnak működni a könyveket és az ügyvezetést bármely hitközségi tag ellenőrizheti, de háromhavonként népgyűlés keretében fognak beszámolni működésükről. Bejelentették még, hogy Mittelmannék újabb feljelentést adtak be ellenük a miniszteriumba, amiért azt a határozatot hozták, hogy kizárják őket a hitközségből, de az újabb feljelentés eredményét is nyugodtan várják.

A gyűlés résztvevői hatalmas ovációban köszöntötték az elnökség tagjait és a gyűlést a legnagyobb rendben ért véget.

A három város csapatai közül

Budapest nyolcása első lett

Budapest, június 24-i

Nemvárt szenzációt keltett az evezősversenyekben, hogy a vasárnap Berlin-Budapest-Bécs városok közötti vándordíj elnyerésére megrendezett versenyben Budapest csapata megsemmisítő győzelemmel verte Berlin nyolcvezős csapatát, amely pe-

dig a vándordíj megalapítása. 1925. óta Berlin birtokában volt. Most Budapest válogatott nyolcvezőse meghozta a szenzációt, elvette Berlintől a vándordíjat, amely így egy éven keresztül Budapest birtokában marad. Bécs feltűnően gyengén szerepelt.

Az egy Csik kivételével idegenek győztek a III. Kerület nemzetközi uszóversenyén

Budapest, június 24.

A III. kerület nemzetközi uszóversenyét majdnem mindenik számban a külföldiek nyerték. A holland gyorsuszonőktől sokat tanultak a magyar uszók. 1500 m. gyors-

uszásban Costolli 20 p. 54.8 mp. majdnem egy perccel előzte meg Lengyelt és Gyójt. 100 méteres gyorsuszásban első a magyar Csik 59.6.

Sir 10.4 alatt országos rekord megjavításával győzött Pesten a 100 m. síkfutásban

Budapest, június 24.

Nagyszerű eredmények és országos rekordok egész sora volt a budapesti kerületi atlétikaibajnokságokon az első nap. A második napon már gyöngébbek voltak az eredmények.

Szombat. 100 m. síkfutás 1. Sir 10.4 (országos rekord) 2. Nagy 10.6 3. Raggam 10.7. 5000 m.: 1. Kelen 15 p. 13.6 mp. (országos rekord) Távolugrás 1. Koltai 7.30 Vasárnap. 200 m. síkfutás: 1. Gyemes 22.3, 400 m. síkfutás 1. Barsi 50 mp. 1500 m. futás: 1. Szabó 4 p. 9.8 mp. 10.000 m. futás 1. Kelen 33 mp. 18; 110 m. gát: 1. Csányi 22.3 (egyedül indult); 400 m. gát: 1.

tás: 1. Kertész 57.3; Súlydobás: 1. Darányi 14.84; Diszkoszvetés: 1. Domogán 45.70; Magasugrás: 1. Késmárky 124.

Második selejtező mérkőzésén is 2:0-ra győzött a Somogy

Budapest, június 24.

Második osztályozó mérkőzését vívta meg a Somogy az Etc-vel. Győzött a kaposvári csapat 2:0 (1:0). 2500 néző.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA